

Za vedecko-výskumnú činnosť

Obsah

2024 – Cena rektora UPJŠ za výnimočnú publikačnú činnosť	1
2024 – Medzinárodný FEBS kongres.....	2
2024 – Súťaž mladých onkológov.....	3
2024 – Interaktívna konferencia mladých vedcov.....	4
2023 – L'Oréal-UNESCO Pre ženy vo vede na Slovensku	5
2023 – Cena Košického samosprávneho kraja	6
2022 – Cena primátora mesta Košice.....	8
2021 – Inovácia Slovenska 2021	10
2021 – ocenenie časopisu CEOG za najlepší príspevok.....	11
2019 – cena EFLM	12
2017 – cena EFLM	15
2016 – Súťaž mladých onkológov Slovenska	18

2024 – Cena rektora UPJŠ za výnimočnú publikačnú činnosť

Cena rektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach za vedeckovýskumnú činnosť patrí medzi najprestížnejšie akademické ocenenia, ktoré univerzita každoročne udeľuje za **mimoriadny prínos v oblasti vedy a výskumu**. Jej cieľom je nielen oceniť vynikajúce výsledky učiteľov, vedeckých pracovníkov a doktorandov, ale zároveň podporiť a motivovať excelentnosť, samostatnú tvorivú činnosť a udržanie vysokej kvality výskumu na UPJŠ v Košiciach. Ocenenie udeľuje rektor univerzity na základe výnimočných vedeckých výstupov a ich významu pre vedeckú komunitu doma aj v zahraničí.

Pri príležitosti slávnostného otvorenia akademického roka 2024/2025 udelil rektor UPJŠ, prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., **Cenu rektora** aj **RNDr. Ivane Večurkovskej, PhD.**, doktorandke Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty UPJŠ, za **výnimočnú publikačnú činnosť a aktívnu vedeckú prezentáciu dosiahnutých výsledkov**, najmä v oblasti výskumu diagnostických a prognostických biomarkerov gastrointestinálnych malignít.

Počas svojho pôsobenia v doktorandskom štúdiu bola RNDr. Ivana Večurková autorkou alebo spoluautorkou 38 vedeckých výstupov, z čoho 17 príspevkov bolo prezentovaných na domácich i zahraničných vedeckých konferenciách. Jej výnimočné zapojenie do vedeckého života a medzinárodnej prezentácie výskumu je podrobne zdokumentované v sekcii [Prezentácia výsledkov doktorandov](#).

Ocenenie nepatrí len jej, ale aj celému kolektívu Ústavu lekárskej a klinickej biochémie, ktorý ju odborne viedol, inšpiroval a podporoval v priebehu celého štúdia. Význam tohto ocenenia je potvrdený aj tým, že po podaní úspešného postdoktorandského projektu jej bolo pridelené miesto v pozícii „mladý talentovaný výskumný pracovník“, čo odráža dôveru univerzity v jej ďalší odborný rast a vedecký potenciál. Cena rektora za vedecký prínos tak nie je len osobným úspechom, ale aj reprezentáciou kvality výskumu realizovaného na pracovisku.

2024 – Medzinárodný FEBS kongres

V dňoch **29. júna až 3. júla 2024** sa v Miláne (Taliansko) uskutočnil 48. ročník medzinárodného **FEBS kongresu** (Federation of European Biochemical Societies), ktorý niesol motto „Mining biochemistry for human health and well-being“. Podujatie privítalo vedcov z celej Európy i zo sveta a vytvorilo výnimočnú platformu pre prezentáciu najnovších výskumov v oblasti biochémie, molekulárnej biológie a príbuzných biomedicínskych odborov.

Súčasťou bohatého vedeckého programu bola aj posterová sekcia, kde svoje výsledky prezentovala **RNDr. Monika Švecová, PhD.**, s príspevkom „**Metabolomic data mining for early detection of endometrial cancer**“. V rámci tejto práce predstavila možnosti využitia fluorescenčnej metabolomickej analýzy v kombinácii s modelmi strojového učenia pre skorý skrining endometriálneho karcinómu.

Monika Švecová bola za svoj príspevok ocenená hneď dvakrát:

- v deň svojej prezentácie získala Cenu FEBS Journalu za najlepšiu posterovú prezentáciu dňa,
- následne jej bol udelený hlavný titul – Ocenenie FEBS Journalu za najlepší poster celého kongresu.

Ocenenie príspevku Moniky Švecovej na FEBS kongrese 2024

Toto významné medzinárodné uznanie podčiarkuje kvalitu a inovatívnosť nášho fluorescenčného výskumu a zároveň dokazuje, že aj slovenská veda môže vo svetovej konkurencii uspieť na najvyššej úrovni. Jej úspech zároveň potvrdzuje dôležitosť prepájania biochémie s analytickými a výpočtovými technikami pri riešení aktuálnych biomedicínskych výziev.

2024 – Súťaž mladých onkológov

Pri príležitosti Dňa výskumu rakoviny, ktorý si každoročne pripomíname **12. marca**, zorganizovala Nadácia Výskum Rakoviny už 9. ročník **Súťaže mladých onkológov**. Toto podujatie si kladie za cieľ podporiť mladú generáciu výskumníkov v oblasti onkológie, vytvoriť priestor pre verejnú prezentáciu ich práce, a zároveň umožniť výmenu poznatkov medzi vedeckou komunitou.

Súťaž bola rozdelená do troch kategórií: študenti vysokých škôl, doktorandi a mladí vedeckí pracovníci do 35 rokov. **Kategória doktorandov** bola mimoriadne silne obsadená, keďže sa do nej zapojil **rekordný počet 27 súťažiacich** z rôznych vedeckých inštitúcií naprieč Slovenskom. Každý z účastníkov mal 10 minút na prezentáciu svojho výskumu a následne 5 minút na diskusiu, ktorú viedla odborná hodnotiacia komisia. Tá bola zložená z významných odborníkov v oblasti klinickej aj experimentálnej onkológie – medzi nimi napríklad prof. MUDr. Dalibor Ondruš, DrSc. (predseda komisie), Mgr. Gabriela Pavlíková, PhD., MUDr. Mária Rečková, PhD., RNDr. Jana Jakubíková, PhD., doc. RNDr. Zora Lasabová, PhD., a doc. RNDr. Rastislav Jendželovský, PhD.

Súťaže sa zúčastnila aj **RNDr. Monika Švecová, PhD.**, ktorá prezentovala svoj príspevok s názvom „**Fluorescenčná metabolomika: nový prístup k diagnostike endometriálneho karcinómu**“. Odbornú porotu zaujala nielen originalitou témy, ale aj kvalitou spracovania a prezentácie výsledkov. V silnej konkurencii sa jej podarilo získať výborné **3. miesto** v kategórii doktorandov.

Ocenenie príspevku Moniky Švecovej na Súťaži mladých onkológov 2024

2024 – Interaktívna konferencia mladých vedcov

V dňoch **10. marec – 30. jún 2024** sa uskutočnil ďalší ročník [Interaktívnej konferencie mladých vedcov 2024](#), ktorú organizuje občianske združenie **PREVEDA**. Táto konferencia poskytuje mladým výskumníkom kvalitný priestor na prezentáciu výsledkov ich vedeckej práce, ako aj možnosť viesť odborný dialóg a zdieľať poznatky formou interaktívnej diskusie pod príspevkami.

S potešením oznamujeme, že medzi ocenenými prispievateľmi boli aj dve naše kolegyně, ktoré svojimi vystúpeniami zaujali odbornú porotu:

- **RNDr. Ivana Večurkovská, PhD.** bola ocenená za vynikajúci príspevok v sekcii Biochémia,

- **RNDr. Monika Švecová, PhD.** bola ocenená za vynikajúci príspevok v sekcii Základná a klinická medicína.

Ocenenie príspevkov Ivany Večurkovskej a Moniky Švecovej

Obe príspevky zaujali nielen obsahom a vedeckou úrovňou, ale aj formou spracovania a aktuálnosťou zvolených tém. Diskusie, ktoré ich prezentácie vyvolali, boli podnetné a svedčili o ich odbornom raste a schopnosti zaujať publikum z rôznych oblastí biomedicíny. Táto konferencia, organizovaná s cieľom podporiť mladú vedeckú komunitu na Slovensku, je zároveň výnimočnou príležitosťou na prezentáciu výskumných aktivít, nadviazanie nových spoluprác a získanie cennej spätnej väzby od kolegov z rôznych vedeckých disciplín.

2023 – L'Oréal-UNESCO Pre ženy vo vede na Slovensku

Tohoročné ocenenie **L'Oréal-UNESCO Pre ženy vo vede na Slovensku**, v kategórii **vedy o živej prírode** získala zamestnankyňa Ústavu lekárskej a klinickej biochémie, UPJŠ v Košiciach, Lekárskej fakulte, doc. RNDr. **Miroslava Rabajdová, PhD.**, ktorú komisia

vybrala spomedzi 21 nominantiek. Laureátka tohto prestížneho ocenenia sa vo svojich vedecko-výskumných aktivitách venuje neinvazívnej diagnostike v *in vitro* fertilizačnom procese, využitím nových laboratórnych možností diagnostiky embryí s najvyšším implantačným potenciálom a receptivity endometria. „Ocenenie nepatrí iba mne, je ocenením dlhoročnej tímovej, interdisciplinárnej a

medzinárodnej spolupráce. Veľké ĎAKUJEM, patrí najmä klinickým špecialistom v oblasti reprodukčnej medicíny, pod vedením doc. MUDr. Silvii Toporcerovej, PhD. pôsobiacej

na Gynekologicko-pôrodnú kliniku UPJŠ LF a v Centre asistovanej reprodukcie GynCare, za vzájomnú kooperáciu a akceleráciu vedeckého-výskumu v oblasti neplodnosti. Rovnaké poďakovanie patrí jej spolupracovníkom MUDr. Miroslave Popelkovej, PhD. a embryologičkám Mgr. Dominike Šeršen, Dis., Mgr. Dane Glovovej. Veľké ďakujem, patrí aj kolegom z Brna, predovšetkým Výskumnej skupine prof. Slabého z CEITECu, a všetkým **mojim** kolegom z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie UPJŠ LF za tvorivé prostredie, podporu a spoluprácu“, povedala doc. Rabajdová.

2023 – Cena Košického samosprávneho kraja

Nominácia Ústavu lekárskej a klinickej biochémie UPJŠ LF na ocenenie Košickým samosprávnym krajom (KSK) bola úspešná a cena bola odovzdaná na Slávnostnom ceremoniály udeľovania ocenení osobnostiam Košického samosprávneho kraja 23. apríla 2023 v Štátnom divadle Košice, kde zaznelo:.

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
udeľuje
CENU KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
Ústavu lekárskej a klinickej biochémie UPJŠ LF

za vynikajúce výsledky a dlhodobý prínos v pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti
v oblasti klinickej biochémie a laboratórnej medicíny

Kolektív tohto ústavu pod vedením prednostky prof. Ing. **Márie Marekovej**, CSc., vyčnieva vo všetkých oblastiach svojej činnosti. Je špičkovým a uznávaným pracoviskom, ktoré dlhodobo dosahuje výborné výsledky v pedagogickej a vedecko-výskumnej oblasti. Tvorivosť a nápaditosť súdržného tímu sa odráža v publikovaní originálnych výsledkov v prestížnych

zahraničných časopisoch ako aj v oceneniach, ktoré zamestnanci získali doma i v zahraničí. Vďaka prístrojovému vybaveniu, angažovaniu sa pracovníkov a spolupodieľaniu sa na významných vedecko-výskumných projektoch držia krok s inováciami, čím reprezentujú nielen Lekársku fakultu UPJŠ v oblasti klinickej biochémie a laboratórnej medicíny, ale aj KSK.

Kolektív Ústavu lekárskej a klinickej biochémie UPJŠ LF sa dlhodobo venuje okrem výučby študentov aj vedecko-výskumnej činnosti, kde dosahuje výborné

výsledky, ktoré sú publikované v prestížnych zahraničných časopisoch. O vysokej angažovanosti zamestnancov svedčí aj zapojenie pracovníkov do celoplošných „covid“ testovaní, vrátane PCR analýz nielen pre potreby Lekárskej fakulty a pracovísk UPJŠ

v Košiciach, ale aj mesta. Pracovníci sa zapájajú do organizovania Detskej univerzity, Noci výskumníkov a iných podujatí pre širokú verejnosť.

Pri štúdiu zmien vznikajúcich pri rôznych ochoreniach využívajú pracovníci Ústavu lekárskej a klinickej biochémie klasické klinicko-biochemické metódy detekcie a analýzy telových tekutín, moderné metódy monitorovania fluorescenčného metabolómu, ako aj vysokošpecializované techniky štúdia genetického materiálu na molekulovej úrovni. Kolektív ústavu sa dlhodobo a s úspechom spolupodieľa na riešení mnohých vedecko-výskumných úloh predovšetkým v spolupráci s klinickými pracoviskami, výsledkom čoho bolo aj podanie medzinárodného patentu a v roku 2021 víťazstvo v kategórii „Inovácia Slovenska 2021“ za biomedicínsky projekt.

Pracovisko realizuje aj tretí stupeň vysokoškolského štúdia v študijnom programe *klinická biochémia*, ktorí doposiaľ úspešne absolvovalo viac ako 40 doktorandov.

Viac informácií na: <https://www.teraz.sk/spravy/kosicky-kraj-ocenil-vyznamne-osobnos/709660-clanok.html>, www.osobnostiksk.sk, <https://www.upjs.sk/lekarska-fakulta/ustav/lekarska-a-klinicka-biochemia/>.

2022 – Cena primátora mesta Košice

Spolu 26 jednotlivcov a kolektívov z oblasti vedy, výskumu, zdravotníctva, umenia, kultúry a športu si **7.5.2022** v priestoroch Historickej radnice na Hlavnej ulici prevzalo z rúk košického primátora Jaroslava Poláčeka **Ceny mesta Košice** a **Ceny**, resp. **plaketu primátora mesta**. Medzi ocenenými bola aj prof. Ing. **Mária Mareková**, CSc., ktorá získala Cenu primátora pri príležitosti životného jubilea, za vedeckú a pedagogickú činnosť pri príprave budúcich lekárov a doktorandov v študijnom programe *klinická biochémia*

Primátor vo svojom prejave vyzdvihol historický význam dňa 7. mája, keď si pripomíname 653. výročie prvej erbovej listiny udelenej mestu Košice kráľom Ľudovítom Veľkým ako aj 792. výročie prvej písomnej zmienky o Košiciach. Vyvrcholením osláv Dňa mesta Košice, ktoré sú pre obyvateľov mesta sviatkom a symbolom lokálpatriotizmu, bolo aj odovzdávanie ocenení pre osobnosti a kolektívy za ich významné výsledky a mimoriadne zásluhy.

"Jedinečnosť nášho mesta spočíva predovšetkým v ľuďoch, ktorí tvoria jeho identitu priateľskej, pohostinnej, sebavedomej a dynamicky sa rozvíjajúcej metropoly. Hodnota človeka nespočíva v tom, čo je ochotný urobiť pre seba, ale čo robí aj pre iných, o čom sa môžeme presvedčiť najmä v posledných týždňoch od vypuknutia vojny na Ukrajine. Veľmi si cením, že dnes môžem stáť na pódii s takými vzácnymi a výnimočnými ľuďmi, ktorí sú pýchou Košíc a môžu byť inšpiráciou pre nás všetkých. Všetci z nich sú obohatením života v našom meste a skvele ho reprezentujú nielen doma, ale aj v zahraničí. Verím, že takýchto Košičanov budú neustále pribúdať a budeme mať tak čoraz ťažšiu

Ocenenia

Ústav lekárskej a klinickej biochémie

úlohu vybrať z nich tých, ktorým udelíme najvyššie ocenenia mesta," myslí si primátor.

2021 – Inovácia Slovenska 2021

V tomto roku je víťazom v kategórii „**Inovácia Slovenska 2021**“ biomedicínsky projekt „**MikroRNA test úspešnosti *in vitro* fertilizačného (IVF) procesu a diagnostiky kvalitného embrya pre IVF proces**“. Prezentovaná inovatívna diagnosticko-prediktívna metóda vznikla na základe spolupráce UPJŠ v Košiciach, Lekárskej fakulty Ústavu lekárskej a klinickej biochémie, SAFTRA BIOMai, Gynekogicko-pôrodníckej kliniky UPJŠ LF a UNLP v Košiciach, Centra asistovanej reprodukcie Gyncare a.s. v Košiciach, UK, Prírodovedecká fakulta, Katedra mikrobiológie a virológie a MU, Stredoevropský technologický inštitút CEITEC v Brne. Medzinárodná spolupráca vyústila do podania medzinárodnej patentovej prihlášky PC/SK2021/050004: Spôsob neinvazívneho testovania úspešnosti *in vitro* fertilizačného procesu. Cenu za transfer technológií na Slovensku udeľuje Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR). Ceny boli odovzdané v rámci konferencie [COINTT](https://www.cointt.sk/) - Cooperation Innovation Technology Transfer, ktorá sa konala 19.-21.10.2021 na FIIT Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Viac aj na stránke [UPJŠ](https://www.upjs.sk/).

Pri tvorbe inovačnej diagnosticko-prediktívnej metódy, výraznou mierou prispeli pracovníci Ústavu lekárskej a klinickej biochémie. Pracovníci ústavu – docenti, vedeckí pracovníci, doktorandi pod vedením prof. Ing. Márie Marekovej, CSc. sa aktívne podieľali takmer 4 roky na riešení viacerých vedecko-výskumných projektov, pričom projekt VEGA 1/0620/19 pod vedením **doc. RNDr. Miroslavy Rabajdovej PhD.** bol pre inováciu kľúčový.

Vďaka víťaznému projektu „môže byť aj na Slovensku riešenie umelého oplodnenia posunuté o ďalší odborný krok vyššie (tasr, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2021102100000300>).

2021 – ocenenie časopisu CEOG za najlepší príspevok

Dear Dr. Birková,

Thank you very much for choosing Clinical and Experimental Obstetrics & Gynecology (CEOG) to publish your work. To acknowledge the authors' contribution and to recognize their outstanding scientific accomplishments, we set up **"2021 CEOG Best Paper Awards"**.

All papers published in 2019 are eligible to compete for the awards. After rounds of careful evaluation and voting by the Selection Committee, which was composed of CEOG Editorial Board Members and chaired by the Editor-in-Chief,

two papers won the Award after taking into consideration:

(1) Scientific rigor; (2) Significance; (3) Originality.

We are very pleased to inform you that your published paper titled **"Telocytes: a brief review for the obstetrics/gynecology clinician"** has been selected to receive the 2021 CEOG Best Paper Award. We congratulate you on your hard work and wish you every success in the coming new year.

Best wishes,

On behalf of the CEOG Editorial Office

Ms. Lily Cheng

Assistant Editor

CEOG (<https://ceog.imrpress.com/EN/0390-6663/home.shtml>)

2019 – cena EFLM

Vedecko-výskumná činnosť mladej vedeckej pracovníčky ústavu – **RNDr. Ivany Špakovej PhD.** bola Európskou spoločnosťou pre laboratórnu medicínu ocenená - EFLM Bursary for Young Students – 23rd IFCC-EFLM (2019) ako jediná zo Slovenska v rámci mladých vedcov z celej Európy. Ocenenie bolo odovzdané v rámci úvodnej prednášky na európskom kongrese EFLM, ktorý bol v Barcelóne v máji 2019.

EFLM

EUROPEAN FEDERATION OF CLINICAL CHEMISTRY
AND LABORATORY MEDICINE

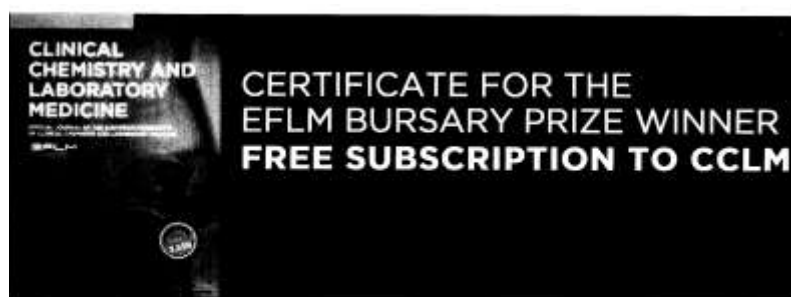
This is to certify that EFLM awarded to

IVANA ŠPAKOVÁ

*a bursary supporting the attendance at the
23rd IFCC-EFLM European Congress of
Clinical Chemistry and Laboratory Medicine
Barcelona (SP), 19-23 May 2019*

Prof. Michael Neumaier
EFLM President

IVANA ŠPAKOVÁ, Slovak Republic

As prize winner of the

EFLM Bursary for Young Students

you get a 1-year free subscription to *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine* (CCLM). You will have access to the full contents of all articles of CCLM from 01 June 2019-01 June 2020.

Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (CCLM) publishes articles on novel teaching and training methods applicable to laboratory medicine. CCLM welcomes contributions on the progress in fundamental and applied research and cutting-edge clinical laboratory medicine. It is one of the leading journals in the field, with a 2017 impact factor of 3.556. CCLM is issued monthly, and it is published in print and electronically. (www.degruyter.com/cclm)

2017 – cena EFLM

Vedecko-výskumná činnosť mladej pracovníčky ústavu – **RNDr. Miroslavy Rabajdovej PhD.** bola Európskou spoločnosťou pre laboratórnu medicínu ocenená - EFLM Bursary for Young Students – 22nd IFCC-EFLM (2017) ako jediná zo Slovenska v rámci mladých vedcov z celej Európy. Ocenenie bolo odovzdané v rámci úvodnej prednášky na európskom kongrese EFLM, ktorý bol v Aténach v máji 2017.

Our Bursaries

It is always gratifying to find out the important work some young people have already accomplished at such an early age. And what would be more fruitful than offering them bursaries in order to have the opportunity to show their work and come in contact with experts in the field, in order to help them plan an even brighter future.

10 European Young Scientists were awarded with an EFLM bursary covering travel and accommodation
The registration was kindly offered by the Congress Organizing Committee

Gizem Calibasi
(TR)

Jelena Culej
(HR)

Wendy Den Elzen
(NL)

Isabel Fort
(SP)

Zoltan Horvath-Szalai
(HU)

Miroslava Rabajdova
(SK)

Benoît Rucheton
(FR)

Marie-Louise Schleck
(BE)

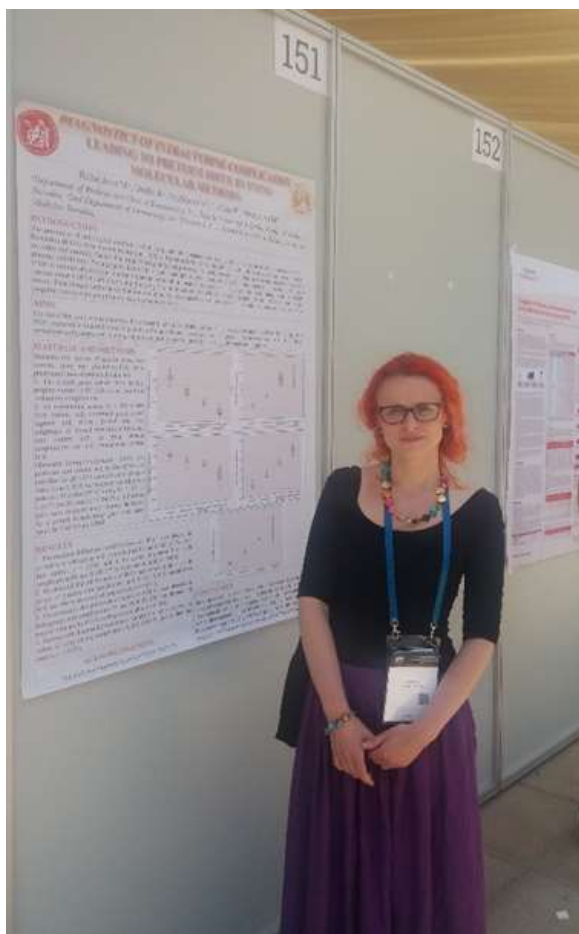
Elisabetta Sotgiu
(IT)

Sandra Vladimirov
(RS)

6 Young Scientists were awarded with a GSCC-CB bursary
Covering registration and accommodation

EFLM

EUROPEAN FEDERATION OF CLINICAL CHEMISTRY
AND LABORATORY MEDICINE

This is to certify that EFLM awarded to

Dr. MIROSLAVA RABAJDOVA

*a bursary supporting the attendance at the
22nd IFCC-EFLM European Congress of Clinical Chemistry
and Laboratory Medicine "EuroMedLab Athens 2017"
Athens (GR), 11-15 June 2017*

Sverre Sandberg
Prof. Sverre Sandberg
EFLM President

Miroslava RABAJDOVA, Slovak Republic

As prize winner of the

EFLM Bursary for Young Students

you get a 1-year free subscription to *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine* (CCLM). You will have access to the full contents of all articles of CCLM from 15 June 2017-30 June 2018.

Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (CCLM) publishes articles on novel teaching and training methods applicable to laboratory medicine. CCLM welcomes contributions on the progress in fundamental and applied research and cutting-edge clinical laboratory medicine. It is one of the leading journals in the field, with a 2015 impact factor of 3.017. CCLM is issued monthly, and it is published in print and electronically. (www.degruyter.com/cclm)

 Follow @cclm_degruyter on Twitter!

2016 – Súťaž mladých onkológov Slovenska

RNDr. Miroslava Rabajdová PhD., získala 1. miesto v kategórii vedecko-výskumný pracovník do 35 rokov.

